# Analytik provozu prodejen maloobchodu (kód: 66-035-N)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo průmyslu a obchodu
**Skupina oborů:** Obchod (kód: 66)
**Týká se povolání:**
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 5

## Odborná způsobilost

| Název | Úroveň |
|---|---|
| Orientace v ekonomických pojmech a struktuře nákladů v podniku | 5 |
| Obsluha kancelářských programů a personálního informačního systému | 5 |
| Finanční analýza podniku a jeho provozoven | 5 |
| Vyhodnocování investic | 5 |
| Analýza nákladů a efektivnosti provozu pobočky (střediska) firmy | 5 |

## Platnost standardu

Standard je platný od: 29.06.2015 do: 11.04.2022

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Orientace v ekonomických pojmech a struktuře nákladů v podniku

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Vysvětlit pojem "náklady" a jejich důležitost pro firemní řízení | Ústní ověření |
| b) Popsat základní dělení nákladů s krátkým komentářem a příkladem každého z nich | Ústní ověření |
| c) Popsat základní metody kalkulace nákladů a vhodnost jejich použití | Písemné a ústní ověření |
| d) Popsat souvislosti mezi daněmi a náklady společnosti, blíže specifikovat, které náklady jsou daňově uznatelné, které daňově uznatelné nejsou a které jsou od daně osvobozené | Písemné a ústní ověření |
| e) Popsat základní účetní doklady, které se zabývají náklady společnosti a zdůvodnit jejich důležitost v účetní a podnikové dokumentaci | Ústní ověření |
| f) Vysvětlit pojem "rentabilita" a na zadaném příkladě vypočítat rentabilitu nákladů | Praktické předvedení |
| g) Vysvětlit pojem "nákladovost" a předvést demonstrační výpočet nákladovosti tržeb ze zadaných údajů | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Obsluha kancelářských programů a personálního informačního systému

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Popsat nejpoužívanější balíčky kancelářského SW s přihlednutím na možné využití při finanční analýze podniku a jeho provozoven | Ústní ověření |
| b) Popsat základní typy informačních systémů podniku, vysvětlit smysl informačních systémů a jejich význam ve firmě a jejich důležitost pro finanční analýzu podniku | Ústní ověření |
| c) Popsat důležitost personálního informačního systému a stanovit základní informace, které lze získat | Ústní ověření |
| d) Vytvořit segmentaci pracovníků firmy dle dosaženého vzdělání a výše mzdy za využití personálního informačního systému | Praktické předvedení |
| e) Sestavit přehled o fluktuaci zaměstnanců (za zvolené období) za využití personálního informačního systému | Praktické předvedení |
| f) Vyjmenovat, které z běžně používaných programů kancelářských balíčků jsou vhodné pro vytváření finančních statistik, analýz a reportů | Ústní ověření |
| g) Vyvořit v textovém editoru kopii části textu dle předloženého naformátovaného vzoru | Praktické předvedení |
| h) Vytvořit v tabulkovém procesoru na základě poskytnutých údajů tři různé typy grafů s úplným popiskem, požadovaných ohraničením a formátováním | Praktické předvedení |
| i) Vytvořit v tabulkovém procesoru na základě poskytnutých údajů tabulku, která bude zachycovat meziroční indexové změny dané veličiny, její kumulativní nárůst, a to vše za použití tzv. vzorců - tedy automatického výpočtu veličiny po dosazení hodnot | Praktické předvedení |
| j) Převést výstupy ze dvou výše uvedených kritérií hodnocení do přenosného tiskového formátu (angl. zkr. PDF) | Praktické předvedení |
| k) Vytvořit soubor PDF z předcházejícího kritéria a odeslat za využití poštovního klienta na uvedenou adresu | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Finanční analýza podniku a jeho provozoven

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Popsat základní metodiku hodnocení ekonomické situace podniku, případně jeho provozoven, definovat, jaké ekonomické veličiny je vhodné sledovat a proč | Ústní ověření |
| b) Vyjmenovat uživatele finanční analýzy (pro koho jsou výstupy této analýzy klíčové ve vztahu k fungování podniku a komunikace s podnikem), jejich základní rozdělení a zdůvodnění, proč patří mezi zainteresované subjekty | Ústní ověření |
| c) Popsat hlavní vstupní data, která tvoří základ pro realizaci finanční analýzy | Ústní ověření |
| d) Vypočítat ukazatele rentability (rentabilitu tržeb, rentabilitu nákladů, rentabilitu vlastního kapitálu, rentabilitu aktiv) a okomentovat hodnotu každého z těchto ukazatelů | Praktické předvedení a ústní ověření |
| e) Vypočítat základní ukazatele likvidity (běžná, pohotová a okamžitá likvidita), okomentovat výsledky a uvést případné cesty ke zlepšení těchto ukazatelů | Praktické předvedení a ústní ověření |
| f) Vypočítat základní ukazatele aktivity (obrat aktiv, zásob, pohledávek a jejich doby obratu) a vysvětlit, jaký mají ukazatele aktivity vliv na chod firmy a okomentovat výsledky, případně doporučit zlepšující opatření | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Vyhodnocování investic

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Vysvětlit pojem "investice" a popsat jejich významnost pro firemní řízení, strategii a rozvoj | Ústní ověření |
| b) Popsat základní dělení investic podle několika odlišných kritérií (např. dle doby trvání ivestice, dle financování investic, dle typu investic apod.) U každé skupiny uvést 2 příklady | Ústní ověření |
| c) Popsat základní skupiny metod hodnocení investic, u každé skupiny vyjmenovat konkrétní metody, které pod ni spadají a uvést příklady vhodnosti použití těchto metod | Ústní ověření |
| d) Vyhodnotit investici dle statických kalkulačních metod (průměrný roční výnos, průměrná doba návratnosti, průměrný procentní výnos, doba návratnosti) a výsledky následně okomentovat | Praktické předvedení a ústní ověření |
| e) Vyhodnotit investici z pohledu dynamických kalkulačních metod (čistá současná hodnota, vnitřní výnosové procento, index ziskovosti, doba návratnosti) | Praktické předvedení a ústní ověření |
| f) Vysvětlit, v čem spočívá princip tzv. finanční páky a popsat její souvislost s investiční strategií firmy | Ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Analýza nákladů a efektivnosti provozu pobočky (střediska) firmy

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Definovat důležitost sledování a periodického vyhodnocování ekonomiky (resp. nákladovosti) jednotlivých středisek firmy | Ústní ověření |
| b) Popsat možné manažerské přístupy k řízení středisek (především z finančního a účetního pohledu) a vysvětlit, jaké výhody a jaké nevýhody každý z nich přináší | Ústní ověření |
| c) Navrhnout metodiku vyhodnocení nákladů jednotlivých středisek (vytipovat ty náklady, které značným způsobem ovlivňují ekonomiku celého střediska). Uspořádat tyto náklady do přehledné tabulky v tabulkovém procesoru a vygenerovat graf, který bude znázorňovat trend těchto nákladů. Okomentovat poté výsledek a dát návrhy na zlepšení (s využitím poznatků o investicích) | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Navrhnout metodiku hodnocení efektivnosti provozu pobočky (např. efektivnost pracovní síly, vyhodnocení realizovaných výkonů na užitnou plochu pobočky apod.) V případě, že má firma více porovnatelných provozoven (například prodejen), navrhnout medodiku jejich vzájemné komparace dle poměrových ukazatelů (např. tržba na jeden metr čtvereční prodejní plochy apod.). Výsledky následně okomentovat a navrhnout opatření ke zlepšení | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

V rámci zkoušky na pozici analytik provozu prodejen maloobchodu se autorizovaná osoba zaměří na praktické činnosti a teoretické poznatky, které charakterizují danou pracovní pozici. Veškeré uvedené úkoly a činnosti budou realizovány na pracovišti, které bude mít dostačující zázemí a prostory k vykonání zkoušky, včetně technického vybavení, které je uvedeno v další části tohoto dokumentu (viz nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky). Podstatnou částí hodnocení je prověření znalostí uchazeče na pozici analytika provozu prodejen maloobchodu a kontrola znalosti a gramotnosti práce na PC při přípravě a zpracování poskytnutých dat za využití kancelářského balíčku. Základním požadavkem jsou softwarové znalosti při sestavování databází, grafů, statistik prodejů či obratů, nákladů a dalších finančních ukazatelů a veličin. Pro splnění některých úkolů uvedených v kritériích hodnocení je potřeba poskytnout uchazeči firemní podklady a účetní údaje, které jsou součástí materiálních a technických předpokladů pro provedení zkoušky. Z hlediska správnosti a kontroly vypracovaní úkolů obdrží uchazeč podklady a materiály při samotné zkoušce, kde je také následně vypracuje a popíše jednotlivé výstupy autorizované osobě.

Seznam úkolů:
1) Zpracování dokumentu v textovém editoru dle předlohy - uchazeč dostane v papírové podobě předtištěný vzor, kde je popsáno formátování textu (včetně tabulátorů, úrovně číslování odrážek, konce oddílů apod). Úkolem uchazeče je podle této předlohy vytvořit dokument v elektronické podobě, kde daný vzor bude kopírovat a bude vytvořen dle zadání.

2) Uchazeč dostane k dispozici konkrétní tabulku s rozčleněnými náklady pobočky firmy. Je na jeho zvážení, které náklady bude považovat za ty nejdůležitější, které nejvýznamějším způsobem budou ovlivňovat ekonomiku daných poboček. Sám navrhne metodiku sledování a vyhodnocování těchto nákladů (které náklady se budou sledovat a jak často, s čím se budou poměřovat, jak se bude posuzovat jejich přiměřenost apod.) Na několika skupinách nákladů vytvoří spojnicový graf, který bude zachycovat trendový vývoj těchto nákladů. Graf bude obsahovat název, popis os a legendu.

3) Uchazeč dostane k dispozici základní specifikaci poboček firmy (tržby, počty zákazníků, prodejní plocha, užitná plocha, počet zaměstnanců apod). Dle vlastního uvážení vytvoří metodiku sledování a vyhodnocování efektivnosti a produktivity pobočky. Jsou-li k dispozici údaje z více poboček, tak tyto porovná mezi sebou a navrhne slabá místa jednotlivých poboček.

### Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

### Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

## Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Středoškolské vzdělání v oboru ekonomika podniku a management a alespoň 7 let odborné praxe na uvedené či obdobné pracovní pozici, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
b) Vyšší odborné vzdělání v oblasti ekonomiky podniku a managementu a alespoň 5 let odborné praxe na pozici v oblasti styku se zákazníky nebo při poskytování prodejních a poprodejních služeb, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
c) Vysokoškolské vzdělání v oblasti ekonomie či ekonomiky podniku a alespoň 5 let odborné praxe na uvedené či obdobné pracovní pozici, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

## Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Výpočetní technika vybavená operačním systémem, tabulkovým, editačním a prezentačním programem (kancelářský balíček programů). Dále pak poštovním klientem a SW zajišťující generování dokumentace ve formátu "pdf". Musí být zajištěno připojení k internetu.

Pro možnost zdárného vykonání zkoušky je třeba, aby byly k dispozici v tištěné i elektronické podobě následující dokumenty: Účetní rozvaha za stanovené období, výkaz zisků a ztrát společnosti, vzorový naformátovaný text, který se bude tvořit v textovém editoru, zdrojová data pro demonstraci práce s tabulkovým procesorem, popsán ukázkový investiční záměr, který bude doplněn o veškerá potřebná data, dále pak tabulka vyjadřující výši a rozčlenění jednotlivých nákladů provozoven a textová specifikace provozoven (počet zaměstnanců, užitná plocha, tržby apod.).

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

### Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 20 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

### Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro obchod a marketing, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Distribuční centrum BRNĚNKA, spol. s r. o.
Maloobchodní síť BRNĚNKA, spol. s r. o.
PRAMEN-BRNĚNKA, spol. s r. o.